

ROZHODNUTÍ

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2023/1662

ze dne 16. srpna 2023

o žádosti o registraci evropské občanské iniciativy s názvem „Zachování a rozvoj ukrajinské kultury, vzdělávání, jazyka a tradic ve státech EU“ podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/788

(Pouze anglické znění je závazné)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/788 ze dne 17. dubna 2019 o evropské občanské iniciativě ⁽¹⁾, a zejména na čl. 6 odst. 2 a 3 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Komisi byla dne 17. července 2023 předložena žádost o registraci evropské občanské iniciativy s názvem „Zachování a rozvoj ukrajinské kultury, vzdělávání, jazyka a tradic ve státech EU“.
- (2) Tato žádost navazuje na žádost o registraci evropské občanské iniciativy s názvem „Občanská iniciativa EU týkající se udělení zvláštního statusu ukrajinskému jazyku v Evropské unii“, která byla Komisi předložena dne 26. dubna 2023.
- (3) Dopisem ze dne 24. května 2023 (C(2023) 3440 final) Komise na základě čl. 6 odst. 4 nařízení (EU) 2019/788 informovala skupinu organizátorů, že pokud jde o žádost o registraci předloženou dne 26. dubna 2023, byly splněny požadavky na registraci stanovené v čl. 6 odst. 3 prvním pododstavci písm. a), d) a e) uvedeného nařízení a že čl. 6 odst. 3 první pododstavec písm. b) uvedeného nařízení se nepoužije. Komise však rovněž vysvětlila, že iniciativa nespĺňuje požadavek stanovený v čl. 6 odst. 3 prvním pododstavci písm. c) nařízení (EU) 2019/788. Uvedená iniciativa uváděla jako příslušný právní základ Evropskou chartu regionálních a menšinových jazyků Rady Evropy, a nikoli ustanovení Smluv. Při posuzování cílů iniciativy Komise odkázala na článek 342 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) a vysvětlila, že tento článek neposkytuje právní základ pro to, aby Komise mohla navrhnout nařízení Rady upravující používání ukrajinského jazyka v orgánech Unie, neboť článek 342 SFEU nestanoví žádnou úlohu Komise. Podobně pokud jde o právo používat ukrajinský jazyk ke komunikaci s místními orgány a vládními institucemi, nemá Komise pravomoc navrhnout v tomto ohledu žádné právní předpisy. Pokud jde o cíl zvyšovat povědomí o jazykové rozmanitosti a mnohojazyčnosti v Unii a prosazovat politiky, které podporují ochranu a podporu menšinových jazyků a kultur v celé Evropě, Komise by sice mohla navrhnout právní předpisy na základě článku 167 SFEU, ovšem s ohledem na čl. 167 odst. 5 SFEU by se případná činnost Komise musela omezit na „podpůrná opatření“. Komise proto na základě čl. 6 odst. 4 prvního pododstavce nařízení (EU) 2019/788 informovala organizátory, že iniciativu mohou v souladu s čl. 6 odst. 4 druhým pododstavcem nařízení (EU) 2019/788 buď pozměnit tak, aby zohledňovala posouzení Komise, nebo původní iniciativu ponechat beze změny, nebo ji vzít zpět.
- (4) Dne 17. července 2023 skupina organizátorů iniciativu předložila znovu.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 130, 17.5.2019, s. 55.

- (5) Organizátoři formulovali cíle pozměněné iniciativy takto: „aby EU přijala další opatření na podporu ukrajinských uprchlíků. Komise by mohla navrhnout právní předpisy na základě článku 167 SFEU se zaměřením na národní a regionální různorodost a kulturní dědictví. Cílem iniciativy je překlenout kulturní rozdíly a posílit postavení ukrajinského kulturního a jazykového dědictví v komunitě EU, čímž se podpoří pocit sounáležitosti a integrace ukrajinských uprchlíků. Můžeme usilovat o inkluzivnější a harmoničtější Evropu tak, že uznáme a přijmeme jazykovou rozmanitost a kulturní identity, a to vytvořením celoevropské struktury integračních center.“
- (6) Další podrobnosti o předmětu, cílech a souvislostech pozměněné iniciativy jsou uvedeny v příloze iniciativy. Hovoří se v ní o zachování kultury, jazyka, tradic a dědictví ukrajinských uprchlíků a o „vytvoření legislativní strategie na ochranu ukrajinského jazyka jakožto budoucího jazyka EU“. V této souvislosti se v příloze mezi „důvody pro plnou integraci ukrajinských občanů do evropského společenství“ uvádí status Ukrajiny jako kandidátské země na členství v Unii. Cílem pozměněné iniciativy je tedy „zachovat a rozvíjet ukrajinskou kulturu, vzdělávání, jazyk a tradice v zemích EU“ na základě čl. 167 odst. 2, 3 a 4 SFEU. K dosažení těchto cílů navrhuje organizátoři zřídit informační střediska v členských státech, v nichž pobývá alespoň 10 000 ukrajinských uprchlíků, a to „s finanční podporou a pod záštitou struktur Evropské unie“.
- (7) Komise se domnívá, že opatření požadovaná touto iniciativou by v zásadě mohla být navržena na základě čl. 79 odst. 4 SFEU, který umožňuje přijmout „opatření pro povzbuzení a podporu činnosti členských států k podpoře integrace státních příslušníků třetích zemí oprávněně pobývajících na jejich území“, avšak „s vyloučením harmonizace právních předpisů členských států“. Pokud by se iniciativa omezovala na podporu integrace ukrajinských uprchlíků v dotčených členských státech, byl by čl. 79 odst. 4 SFEU vhodným právním základem. Takováto integrace by mohla zahrnovat získávání znalosti národních jazyků a znalostí o společnosti dotčených členských států s cílem usnadnit komunikaci mezi ukrajinskými uprchlíky a občany Unie a podpořit interakci a rozvoj sociálních vztahů mezi nimi.
- (8) Komise se rovněž domnívá, že dalším právním základem by mohl být čl. 78 odst. 2 písm. c) SFEU, podle něhož mohou být přijata legislativní opatření týkající se „společného režimu dočasné ochrany vysídlených osob v případě hromadného přílivu“, pokud by se iniciativa omezovala na ukrajinské uprchlíky, kteří požívají pouze dočasné ochrany, a časová působnost iniciativy by pak byla omezena na dobu trvání této dočasné ochrany.
- (9) Pokud jde o konkrétní opatření navrhovaná v rámci pozměněné iniciativy s cílem zachovat kulturu, jazyk, tradice a dědictví ukrajinského lidu, má Komise navíc pravomoc předložit návrh právního aktu Unie na základě článku 167 SFEU v zájmu zlepšování znalosti a šíření kultury a dějin evropských národů a ochrany kulturního dědictví. Podle čl. 167 odst. 5 SFEU by se však případná činnost Komise v tomto ohledu musela omezit na navrhování „podpůrných opatření“.
- (10) Z těchto důvodů se Komise domnívá, že žádná část pozměněné iniciativy nespadá zjevně mimo rámec pravomocí Komise, které ji opravňují předložit návrh právního aktu Unie pro účely provedení Smluv.
- (11) Tímto závěrem není dotčeno posouzení, zda by v tomto případě byly splněny konkrétní hmotněprávní podmínky, které jsou nutné k tomu, aby Komise mohla jednat, včetně dodržování zásad proporcionality a subsidiarity a slučitelnosti se základními právy.
- (12) Skupina organizátorů vhodným způsobem prokázala, že splňuje požadavky stanovené v čl. 5 odst. 1 a 2 nařízení (EU) 2019/788, a určila kontaktní osoby v souladu s čl. 5 odst. 3 prvním pododstavcem uvedeného nařízení.

- (13) Pozměněná iniciativa není zjevně zneužívající, bezdůvodná nebo šikanózní ani není zjevně v rozporu s hodnotami Unie uvedenými v článku 2 Smlouvy o Evropské unii či právy obsaženými v Listině základních práv Evropské unie.
- (14) Iniciativa s názvem „Zachování a rozvoj ukrajinské kultury, vzdělávání, jazyka a tradic ve státech EU“ by proto měla být zaregistrována.
- (15) Závěr, jenž stanoví, že jsou splněny podmínky pro registraci podle čl. 6 odst. 3 nařízení (EU) 2019/788, však neznamená, že Komise jakýmkoli způsobem potvrzuje věcnou správnost obsahu pozměněné iniciativy, za kterou nese výlučnou odpovědnost skupina organizátorů iniciativy. Obsah pozměněné iniciativy vyjadřuje pouze názory skupiny organizátorů a v žádném případě nelze mít za to, že vyjadřuje názory Komise,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Evropská občanská iniciativa s názvem „Zachování a rozvoj ukrajinské kultury, vzdělávání, jazyka a tradic ve státech EU“ je zaregistrována.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno skupině organizátorů občanské iniciativy s názvem „Zachování a rozvoj ukrajinské kultury, vzdělávání, jazyka a tradic ve státech EU“, kterou jako kontaktní osoby zastupují pan Konstantins ČERNENOKS a pan Dmitrijs SARAFAHOVS.

V Bruselu dne 16. srpna 2023.

Za Komisi
Věra JOUROVÁ
místopředsedkyně
